

לכבוד
יו"ר הועדה המשותפת בהתאם לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים
חברי הועדה המשותפת
הכנסת

הנדון: התייחסותי לתיקונים והשינויים בחוק המאגר הביומטרי

1. אתחיל בהתייחסות למה שאין בהצעה, למרות שזאת אחת הבעיות **החמורות** בחוק הביומטרי: **סעיף 7** לחוק המקורי, יחד עם **סעיף 16**, מאפשרים למשטרה לקבל גישה לשאליות מהמאגר הביומטרי ללא צו שופט. למרות שעל פניו ההסבר לבקשות מסוג זה נראה תמים, הרי שבפועל סעיפים אלה יאפשרו דליפות מידע חמורות, ולאורך זמן, על ידי גורמים שינצלו אפשרות זו לרעה.

כידוע, **דליפות אינן קורות – דליפות נגרמות**, למשל על ידי תכנון לקוי של המערכת.

דליפות דומות קורות באופן שוטף במאגרי מידע אחרים, בין השאר ע"י כך שהמעוניינים משחדים עובדים בעלי הרשאה לגישה למאגר המידע. במשך השנים נתפסו כך עובדי ציבור רבים, וביניהם גם שוטרים, שמכרו תוכן של מאגרי מידע מוגנים, או תשובות לשאליות ספציפיות. במצב בו הגישה תאושר ללא צו שופט זו תהיה פרצה קוראת לגנב. כל זאת בעוד שצפוי שהשימוש הרגיל של סעיף זה למטרותיו המוצהרות (זיהוי אזרח המעוכב ע"י שוטר ללא אמצעי זיהוי) לא יהיה נפוץ, בין השאר לאור אורך הזמן שיקח מרגע בקשת הזיהוי ועד קבלת התשובה.

אבקש **לבטל** סעיפים אלה, או לכל הפחות להתנות את השימוש בהם **בצו שופט**.

2. התיקון לחוק והוראת השעה מאפשרות למשרד הפנים להרכיש טביעות אצבע למאגר **בהסכמה בכתב** של האזרח. הניסיון של תקופת הפיילוט הוא שמשרד הפנים מצא מגוון דרכים לשכנע אזרחים להצטרף למאגר למרות רצונם, או תוך מתן הטבות שונות כדי שיסכימו לכך, כמו למשל פטור מאגרה למוציאי תעודות ביומטריות (במקום אגרה של מאות שקלים לתעודה לא ביומטרית).

כדי להבטיח את הסכמתו של האזרח **מרצונו החופשי** יש להבטיח בחוק שלא יהיה כל הבדל בשירותים אותם יקבל האזרח, ו/או באגרה אותה ישלם, ו/או בכל פרט אחר.

3. בהמשך לסעיף הקודם, נדרש אזרח על פי הוראת השעה לחדש את התיעוד שלו כל 5 שנים, אם הוא רוצה לשמור על פרטיותו. זאת בעוד הועדה המייעצת/מפקחת מצאה שאין צורך בעדכון תמונות פנים כל 5 שנים, ובעוד שיפורי הטכנולוגיה צפויים לשפר מצב זה עוד יותר.

אני קורא **לבטל את אפליית האזרחים החרדים לפרטיותם** וביטול הגבלת תוקף התיעוד שלהם ל-5 שנים.

4. בהמשך לסעיף 2 לעיל, הועדה המייעצת/מפקחת מצאה שאין כל צורך בטביעות האצבע במאגר כדי לקיים את מטרותיו המוצהרות. ודו"ח המומחים של התנועה לזכויות דיגיטליות מצא שאין כל צורך לא בהן ולא בתמונות פנים ביומטריות.

אי לכך אני קורא שלא לאשר להכליל טביעות אצבע במאגר כלל, **ולדחות את הוראת השעה** המוצעת.

5. **בסעיף החדש 16** מורשה רשות ההגירה לאסוף נתונים ביומטריים באופן זמני, ללא קביעת אורך הזמן המותר, וללא צורך בהסכמה של האזרח. ומותר אף לשמור כך מידע ביומטרי של טביעות אצבע של אזרח גם כאשר מידע זה לא נשמר במאגר הביומטרי, וגם כאשר האזרח הורה שלא לשמור את המידע הזה במאגר.

יש לבטל סעיף זה, או להתנות בהסכמתו של האזרח ולהגביל את אורך הזמן בו ישמר המידע. וכמובן שיש לקבוע את דרישות האבטחה משמירה זמנית זו.

6. לאור כשלון הפיילוט, שלא בחן כלל את הנדרש, אלא בחן רק את הפרמטרים שעשויים לעזור לשכנע בנחיצות המאגר, תוך הזמנת דוחות חיצוניים תומכים בלבד, ללא הזמנת שום דוח חיצוני השואל אם נדרש מאגר ומה סכנותיו, ותוך בחינת חלופות מצומצמת המתעלמת לחלוטין מחלופות פוגעניות פחות או חלופות שמקובלות במדינות אחרות,

אני קורא להכריז על כישלון, ולמחוק את המאגר כולו אחת ולתמיד.

7. בנוסף אני קורא לביטול ההכללה של טביעות אצבע בתעודות הזהות החכמות, כפי שנעשה במדינות אחרות בעולם. מעולם לא הוכח הצורך בכך, ואף גרוע מזה, אף לא הוצע להן כל שימוש אמיתי. כדי להדגיש את אי הנחיצות שלהן, החוק מגדיל ומציין במפורש שהתעודות תקפות גם כשהשבב עם הטביעות מקולקל.

בברכה

פרופ' אלי ביהם